

U radnoj verziji post skrining dokumenta, koji se odnosi na oblast zaštite životne sredine i klimatskih promena, procenjeno je da će najveći troškovi aproksimacije biti ostvareni u sektorima voda, otpada i industrijskog zagađenja.

U toku je priprema Specifičnog plana implementacije za direktivu o industrijskim emisijama (IED), čiji završetak se očekuje u septembru ove godine. U planu će biti data procena troškova i vremenskog perioda za sprovođenje direktive.

Predviđeno je da fondovi EU budu jedan od glavnih izvora finansiranja investicija u oblasti životne sredine, dok je nacionalno finansiranje procenjeno kao varijabilno, u zavisnosti od politike finansiranja za koji se odluči Vlada tokom četiri finansijska perioda – od 2015. do 2020. godine, od 2021. do 2027. godine, od 2028. do 2034 godine i od 2035. do 2041. godine. Procenjuje se da će podrška međunaordnih donatora ostati na istom nivou do 2020. Direktiva o industrijskim emisijama još uvek nije u potpunosti transponovana u domaće zakonodavstvo. Pojedini delovi (IPPC direktiva – II poglavlje direktive o industrijskim emisijama) transponovani su kroz Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja (ISKZ), koji predviđa izmene koje operateri treba da izvrše u postrojenjima za dobijanje IPPC dozvole.

Puna transpozicija IED direktive u delu koji se odnosi na ISKZ, očekuje se do 2018. godine. Odredbe direktive o velikim ložištima delimično su transponovane Uredbom o graničnim vrednostima emisija zagađujućih materija u vazduh. Kratkoročni prioriteti u periodu 2015 – 2016. jesu usvajanje nove uredbe i izrada specifičnog plana za implementaciju za direktivu o velikim ložištima, iz III poglavlja IED koje se odnosi na velika postrojenja na sagorevanje. Uredba o graničnim vrednostima emisija zagađujućih materija u vazduh obezbeđuje pravnu osnovu za izradu Nacionalnog plana za smanjenje emisija (NERP) za postojeća postrojenja za sagorevanje i za primenu „opt-out“ mehanizma.

U skladu sa obavezama koje proističu iz Ugovora o osnivanju energetske zajednice, rok za dostavljanje NERP-a je kraj 2015. To je rok i za podnošenje liste velikih postrojenja predviđenih za „opt-out“ mehanizam.

Energetski sektor, u smislu definicije velikih postrojenja za sagorevanje, čine termoelektrane, toplane i postrojenja za sagorevanje u okviru NIS-a. Energetski sektor obuhvata 44 od 46 ovih postrojenja.

U termoelektranama u okviru EPS-a predviđene su sledeće aktivnosti:

TE Nikola Tesla

Blokovi A3 – A6: projekat odsumporavanja, koji se finasira iz japanskog kredita i trenutno je u fazi procene tehničkih tendera

Blok A4: projekat denitrifikacije je u fazi realizacije

Blok A6: očekuje se da će za projekat denitrifikacije biti obezbeđena sredstva iz IPA 2016.

Blok B1: planiran je projekat denitrifikacije

TE Kostolac

Projekat odsumporavanje na blokovima B1 i B2 finansira se iz kineskog kredita

TE Morava

Rekonstrukcija elektrofiltera sredstvima IPA 2012.

Finansijske procene za postizanje saglasnosti u postrojenjima sa velikim ložištima u okviru EPS-a govore da je reč o sumi od oko 640 miliona evra, a sa odredbama sadržanim u poglavlju III IED – 710 miliona evra.

Odlukama Ministarskog saveta Energetske zajednice uvedene su obaveze transponovanja i implementacije poglavlja III IED. Rokovi za implemetaciju definisani su uvažavajući nacionalne okolnosti.

IED dozvoljava državama korišćenje izvesnih fleksibilnih mehanizama (nacionalni tranzicioni plan, izuzeće zbog ograničenog veka trajanja postrojenja i dr.). Potrebno je dobiti stav Evropske komisije da li će Srbija imati mogućnost korišćenja ovih mehanizama, s obzirom da je njihovo korišćenje usklađeno sa vremenskim rokovima koji nisu primenjivi za Srbiju, jer je potencijalna godina članstva 2021.

Kada je u pitanju direktiva o smanjenju sadržaja sumpora, Zakonom o energetici uspostavljen je sistem monitoringa goriva i formiranje baze podataka o uzorcima. Do sada je u modernizaciju rafinerijskih kapaciteta uloženo više od 500 miliona evra čime je kvalitet belih derivata (benzin, dizel) usaglašen sa najvišim EU standardima.

Ova direktiva se odnosi i na kvalitet crnih derivata (ulje za loženje), zbog čega je neophodno puno usaglašavanje nacionalnog zakonodavstva i sprovođenje novog investicionog ciklusa u rafinerijama.

Kada je u pitanju direktiva o upravljanju otpadom od ekstraktivne industrije, njena impelementacija je u početnoj fazi. Ministarstvo energetike odgovorno je za donošenje propisa kojima će se odrediti postupak i način odlaganja i upravljanja otpadom iz rudarskih aktivnosti, kao i za izveštavanje o ovom otpadu.

U pogledu klimatskih promena, osnovni principi i prioriteti direktive o sakupljanju i skladištenju ugljenika delimično su transponovani kroz Zakon o rudarstvu i geološkim istraživanjima. Zakonom je stvorena pravna osnova za usvajanje sekundarnog zakonodavstva kojim se postigla puna usklađenost sa direktivama EU.